धवलागिरी राजपत्र

धवलागिरी गाउँपालिका म्याग्दीद्वारा प्रकाशित

खण्ड ९	धवलागिरी गाउँपालिका	मिति २०८२/३/१३	संख्या २

भाग १

धवलागिरी गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

मुना, म्याग्दी

धवलागिरी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८२

गाउँसभाबाट पारित मिति २०८२/०३/९

प्रमाणीकारण मिति २०८२/३/१३

धवलागिरी गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वायन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: धवलागिरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वायन गर्नका निमित्त स्थानीय कर तथा शूल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम धवलागिरी गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम "धवलागिरी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन,२०८२" रहेको छ।
   (२) यो ऐन २०८२ साल श्रावण १ गते देखी धवलागिरी गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।

२. **सम्पत्ति तथा भूमि कर:** (१) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अनुसूची (१) बमोजिम सम्पत्ती तथा भूमी कर लागाइनेछ
   (२) गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका मुख्य व्यापारीक क्षेत्र, आवासीय क्षेत्र छुट्याई अनुसूची- १ (क) बमोजिम मूल्याङ्कनको आधारमा कर लगाई असुल गरिनेछ।
   (३) गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको १ देखि ७ वडाको खेत तर्फ र पाखो तर्फको जग्गाको मूल्याङ्कन गरि अनुसूची-१ (ख) बमोजिम कर लगाईने र असुल गरिनेछ।
   (४) दफा २ बमोजिम सम्पत्ती तथा भूमी कर तोकिएको समयमा नबुझाउने करदाता लाई अनुसूची- १ (ग) बमोजिम दण्ड जरिवाना असुलउपर गरिनेछ।
   (५) भूमी करको दर निर्धारण सम्बन्धमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा वा गुनासो आएमा स्थलगत अध्ययनबाट जग्गाको भौगोलिक अवस्थिती र कित्ता नं. अनुसार तर्जुमा भएका मापदण्ड समेतलाई आधार बनाई पुन मूल्याङ्कन गरि करका दरहरु निर्धारण गर्न सकिनेछ।

३. **घर वहाल कर:** (१) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, जग्गा पुरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिइएकोमा अनुसूची- २ बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने तथा घर नक्सा पास दस्तुर असुल गरिनेछ। बहाल कर सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।
   (२) गाउँपालिका भित्र निर्माण भएका भौतिक संरचनालाई तिन प्रकारमा विभाजन गरी अनुसूची- २ (क) बमोजिम कर लागाइने छ।
   (३) उपदफा २ बमोजिम निर्माण भएको भौतिक संरचानाको अवधिको आधारमा अनुसूची- २ (ख) बमोजिम ह्रासकट्टी गरिनेछ।

४. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची (३) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ।

५. **जडिवुटी, कवाडी, घुमन्ते व्यापारी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिवुटी, वनकस, कवाडी माल, र प्रचलित कानूनले निषेध गरेको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची (४) बमोजिम कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

६. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची (५) बमोजिम सवारी साधन कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

७. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

८. **मनोरञ्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (७) बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

९. **वहाल विटौरी शूल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची (८) मा उल्लेख भए अनुसार हाटबजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार वहाल विटौरी शूल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ।

१०. **पार्किङ शूल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराएवापत अनुसूची (९) बमोजिम पार्किङ शूल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ।

११. **ट्रेकिङ, कोयोकिङ, वञ्जी जम्पिङ, जीप फ्लाएर र न्याफ्टिङ शूल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र ट्रेकिङ, कोयोकिङ, वञ्जी जम्पिङ, जीप फ्लाएर र न्याफ्टिङ सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवापत अनुसूची (१०) बमोजिम शूल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ।

१२. **सेवाशूल्क, दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची (११) मा उल्लेखित स्थानीय पुर्वाधार उपलव्ध गराईएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शूल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ।

१३. **पर्यटन शूल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुका लागि अनुसूची (१२) मा उल्लेखित दरमा पर्यटन शूल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

१४. **प्राकृतिक स्रोत शूल्कः** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र अन्तर्गतका नदीनाला, खोला, बन लगाएत सार्वजनिक क्षेत्र तथा निजी जग्गामा रहेका रोडा, गेग्रान, चट्टान ढुङ्गा, गिटि ढुङ्गा, कटिङ् ढुङ्गा अन्य साधारण माटो, बालुवा, नदी तथा खोलाले बगाएर ल्याएको काठ, दाउरा, दहत्तर बहत्तर साथै खानी तथा नदीजन्य पदार्थ उत्खनन, संकलन निकासि बिक्रीका लागि अनुसूची (१३) बमोजिम शूल्क लगाई असुलउपर गरिनेछ।

१५. **दण्ड जरिवाना शूल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र अन्तर्गतको बजार तथा बस्ती क्षेत्र, सार्वजनिक स्थल, खानीजन्य तथा नदीजन्य पदार्थ आदिमा प्रचलित कानून विपरित अनुचित तवरबाट गतिविधि भएको अवस्थामा कसुर अनुसार दण्ड जरिवाना गर्नेछ। दण्ड जरिवाना वापतको शूल्क प्रचलित कानूनमा तोकिएको भए सोहि बमोजिम हुनेछ र अन्य अवस्थामा अनुसूची (१४) बमोजिम शूल्क लगाई असुल गरिनेछ।

१६. **मेला महोत्सव शूल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि वडाहरुमा मेला महोत्सव गराए वापत अनुसूची (१५) बमोजिम मेला महोत्सव शूल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ।

१७. **कर छुटः** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थालाई गाउँ सभाको निर्णय विना कुनैपनि किसिमको कर छुट दिइने छैन तर गाउँपालिकाले चालु आ.व. को पुष मसान्त सम्म सम्पत्ति तथा भूमी कर शूल्क बुझाउन र असोज मसान्त सम्म व्यवसाय नवीकरण गर्न आएमा सो बमोजिम लाग्ने शूल्कमा प्रोत्साहान स्वरुप **१० प्रतिशत छुट** प्रदान गर्न सकिनेछ। आ.व. २०७६/०७७ सम्म दर्ता गरि हाल सम्म नवीकरण हुन नसकेका व्यवसायहरुको हकमा नवीकरण शूल्क एक पटकका लागि चालु आ.व.को दर्ता शूल्कको आधारमा एकमुष्ठ २५ प्रतिशत कायम हुने गरि सहुलियत प्रदान गर्न सकिनेछ।

१८. **कर तथा शूल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधिः** यस ऐनमा भएको व्यावस्था अनुसार कर तथा शूल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधी गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

आज्ञाले
मोति प्रसाद अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची १
(दफा २ को उपदफा १ सँग सम्वन्धित)
सम्पत्ति तथा भुमि करको दर
आ.व. २०८२/८३

देखि	सम्म	वार्षिक दर
रु. एक देखि	पाँच लाख रुपैयाँ सम्मको	एकमुष्ट रु. १००
रु. पाँच लाख एक देखि	दश लाख रुपैयाँ सम्मको	प्रति लाख रु. २०
रु. दश लाख एक देखि	बिस लाख रुपैयाँ सम्मको	प्रति लाख रु. १९
रु. बिस लाख एक देखि	तिस लाख रुपैयाँ सम्मको	प्रति लाख रु. १८
रु. तिस लाख एक देखि	चालिस लाख रुपैयाँ सम्मको	प्रति लाख रु. १७
रु. चालिस लाख एक देखि	पचास लाख रुपैयाँ सम्मको	प्रति लाख रु. १६
रु. पचास लाख देखि माथि	जतिसुकै भएपनी	प्रति लाख रु. १५
कच्ची घर		एकमुष्ठ रु. १००
पक्की घर		एकमुष्ठ रु. ३००

नोटः मूल्याङ्कन रकमलाई रु लाखमा गोल संख्या (Round Figure) मा परिणत गरी करको दर निर्धारण हुनेछ।

अनुसूची १ (क)
(दफा २ को उपदफा २ सँग सम्बन्धित)
जग्गाको न्युनतम मूल्याङ्कन हद
धवलागिरी गाउँपालिका भित्रका विभिन्न वडाका जग्गाको वर्गीकरण तथा मूल्याङ्कन
आ.व. २०८२/८३

सि.नं.	गाउँ/ टोल	वडा नं.	जग्गाको बर्गीकरण	सडक र क्षेत्र	जग्गाको मूल्य/ प्रति रोपनी
१	गुर्जा		**व्यापारिक**		५,००,०००
	लुलाङ				५,००,०००
	मुना			दरवाङ, ताकम, मुना, ढोरपाटन मुख्य सडकको सातमुले देखि वाङ्खोला खण्ड प्रशासकीय भवन, वडा कार्यालय दायाँ बायाँको क्षेत्र	१०,००,०००
				फलियागाउँ, दर, मुदी मोटरबाटो दायाँ बायाँको क्षेत्र	७,००,०००
				अन्य व्यवसायिक क्षेत्र	५,००,०००
	मुदी		**व्यापारिक**		६,००,०००
	मल्कवाङ				६,००,०००
	मराङ				६,००,०००
	ताकम			मुईकुना देखि किमचौर हुँदै डाँडापानी, सिवाङ क्षेत्र	२०,००,०००
				कौढुङ्गा देखि रत्नेगैरा हुँदै धुरीबोट क्षेत्र	१५,००,०००
				अन्य व्यवसायिक क्षेत्र	१०,००,०००

२	गुर्जा		आवासीय		१,००,०००
	लुलाङ				२,००,०००
	मुना			दरवाङ, ताकम, मुना, ढोरपाटन मुख्य सडकको सातमुले देखि वाङ्खोला खण्ड प्रशासकीय भवन, वडा कार्यालय दायाँ बायाँको क्षेत्र	७,००,०००
				शाखा सडकले छोएको क्षेत्र	५,००,०००
				कुनै पनि सडकले नछोएको क्षेत्र	२,००,०००
	मुदी			सडकले छोएको क्षेत्र	४,००,०००
				कुनै पनि सडकले नछोएको क्षेत्र	३,००,०००
	मल्कवाङ				२,००,०००
	मराङ			सडकले छोएको क्षेत्र	३,००,०००
	ताकम			कुनै पनि सडकले नछोएको क्षेत्र	२,००,०००
				दरवाङ, ताकम, मुना, ढोरपाटन मुख्य सडकको दायाँ बायाँ क्षेत्र	७,००,०००
				अन्य आवासीय क्षेत्र	४,००,०००

नोटः

क. आवासीय क्षेत्र सम्बन्धमा माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख भएतापनि सडक दायाँ बाँयाँ घडेरीयोग्य जग्गा नभई पाखो, काल्ना मात्र रहेको अवस्थामा र एकै कित्ताको थोरै भाग मात्र सडकसँग जोडिएको र अधिकांस जमीन बारी, पाखो रहेको अवस्थामा जम्मा क्षेत्रफलको ३३ प्रतिशत मात्र आवसीय क्षेत्र कायम गरि बाँकी जग्गा जग्गाधनी प्रमाण पुर्जामा लेखिए बमोजिमको मूल्याङ्कनको आधारमा राजश्व संकलन गर्ने।

ख. सार्वजनिक संघ संस्था, मठ मन्दिर संरक्षण तथा व्यवस्थापन समितिको गुठी जग्गाको कर बुझाउन नपर्ने।

ग. व्यक्तिले भोग चलन गरेको र व्यक्तिको पूर्ण स्वामित्वमा हुने गुठी जग्गाको सम्पत्ति कर सम्बन्धित स्वामित्वकर्ताले सम्बन्धित निकायमा बुझाउनु पर्नेछ।

घ. व्यक्तिले भोग चलान गरेको र व्यक्तिको पूर्ण स्वामित्वमा हुने घर जग्गाको सम्पत्ति कर मूल्याङ्कन फरक परेको भएमा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिसका आधारमा पुन मूल्याङ्कनका आधारमा वर्षमा एक पटक सच्याउन सकिनेछ।

अनुसूची-१ (ख)

(दफा २ को उपदफा ३ सँग सम्बन्धित)

माथि उल्लेखित बाहेक धवलागिरी गाउँपालिका भित्रका विभिन्न वडाको जग्गाको वर्गीकरण तथा मूल्याङ्कन

आ.व. २०८२/८३

क्र.स.	वडा नं	खेत तर्फ				बारी तर्फ			
		अब्बल	दोयम	सिम	चाहार	अब्बल	दोयम	सिम	चाहार
१	१	००.	०	०	०	२४१८५	१९२४८	१४५१६	१२२००
२	२	००.	०	०	०	२४१८५	१९२४८	१४५१६	१२२००
३	३	९८२५०	८७६००	६५५००	५२४००	१०८७५०	८४७००	६३७५०	५९०५०
४	४	२४६३०	२१५८४	१७६७५	१३०२१	२५५१६	२२९००	१७३१०	१३३१६
५	५	२३५१६	१९९१२	१६११२	१२३१०	२१५००	१७९००	१४११२	१२१११
६	६	२५१००	२०२१३	१८५१०	१२३००	१६५१६	१२३९८	११२१०	९५६१०
७	७	६५११२	५७९१२	५०११२	४३१९८	४२५००	३६१४०	३१४९०	१८५९०

अनुसूची- १ (ग)
(दफा २ को उपदफा ४ संग सम्बन्धित)
म्याद भित्र विवरण दाखिला नभएमा लिइने थप शूल्कको दर

म्याद नाघेको प्रति वर्षको थप शूल्क
एक आर्थिक वर्ष सम्म म्याद नाघेमा बुझाउनु पर्ने वक्यौता रकमको १० प्रतिशत, २ आर्थिक वर्ष म्याद नाघेमा १५ प्रतिशत, तिन आर्थिक वर्ष नाघेमा २० प्रतिशत र सो भन्दा बढी आर्थिक वर्ष म्याद नाघेमा ५० प्रतिशतका दरले थप शूल्क असुल गरि बिजक जारी गर्ने

अनुसूची २
(दफा ३ को उपदफा १ सँग सम्बन्धित)
घर बहाल तथा नक्सा पास दस्तुर/शूल्क

(क) **घर बहाल करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, टहरा, जग्गा पूरै वा आंशिक तहले कुनै व्यक्ति वा संस्थालाई बहालमा दिइएकोमा बहाल रकमको १० प्रतिशत बहाल कर रकम तिर्नु पर्नेछ।
नोटः *गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको सभाहल प्रोजेक्टर सहित प्रति दिन रु. २०००, र प्रोजेक्टर बहेकको प्रति दिन १५०० रुपैयाँ गाउँपालिकाको कार्यालयमा तिर्नु / बुझाउनुपर्ने छ।।*

(ख) घर नक्सा पास दस्तुरः

अनुसूची २ क
दफा ३ को उपदफा ३ सँग सम्बन्धित

क्र.सं.	विवरण	दर रु.
	नक्सा पास निवेदन फाराम दस्तुर	रु. ५००
	पक्की घर पर्खाल समेत प्रति वर्गफुट दस्तुर	रु. ५ प्रति वर्गफिट
	जमीन मुनी प्रति वर्गफुट दस्तुर	रु. ६ प्रति वर्गफिट
	पहिलो तला प्रति वर्गफुट दस्तुर	रु. ६ प्रति वर्गफिट
	दोस्रो तला वा सो भन्दा माथि प्रति वर्गफुट दस्तुर	रु. ६ प्रति वर्गफिट
	कच्ची घर पर्खाल समेत प्रति वर्गफुट दस्तुर	रु. २ प्रति वर्गफिट
	नक्सा नामसारी तथा नवीकरण वापत	रु. १०००

अनुसूची २ (ख)
(दफा ३ को उपदफा ३ संग सम्बन्धित)
भौतिक संरचनाको ह्रासकट्टी

क्र.सं.	भौतिक संरचाना बनेको साल	ह्रास कट्टी प्रतिशत	कैफियत
१	संरचना बनेको एक वर्ष नकटेको अवस्थामा	०	
२	त्यस पछिको प्रत्येक वर्ष	२	

नोटः- हासकट्टी अधिकतम ५० (पचास) वर्ष सम्म हुने छ। त्यस भन्दा बढी वर्ष भएको संरचनामा ह्रास कट्टी हुने छैन।

अनुसूची ३

(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र लागउन सक्ने व्यवसाय करको दर

(क) व्यवसाय करः

क्र.सं.	शिर्षक	दर्ता शूल्क रु.	नवीकरण शूल्क रु.	कैफियत
१	**होटल, लज, रेष्टुरेन्ट, बार, क्याफे, मिष्ठान्न भण्डार**	**३०००**	**१५००**	
क	मदिरा समेत बिक्री गर्ने होटल (लज समेत)	२५००	१५००	
ख	मदिरा बिक्री नगर्ने होटल (लज समेत)	३०००	१५००	
ग	मदिरा समेत बिक्री गर्ने होटल	३०००	१५००	
घ	मदिरा बिक्री नगर्ने होटल	२५००	१५००	
ङ	चिया पसल	१०००	८००	
२	**टेन्ट हाउस, क्याटरिङ**	**२०००**	**१०००**	
३	**सुन चाँदी पसल**	**२०००**	**१०००**	
४	**टेलरिङ**	**१०००**	**५००**	
५	**सैलुङ व्यवसाय**	**१०००**	**५००**	
६	**ब्युटी पार्लर**	**१०००**	**५००**	
७	**कम्प्युटर सम्बन्धी पसल**	**२०००**	**१०००**	
८	**इलेक्ट्रोनिक तथा इलेक्ट्रिक पसल**			
क	इलेक्ट्रोनिक हेभि सामाग्री बिक्री पसल	५०००	२०००	
ख	इलेक्ट्रोनिक हलुका सामान बिक्री पसल	२०००	१०००	
ग	इलेक्ट्रिक सामानको बिक्री पसल	२०००	१०००	
घ	इलेक्ट्रिक सामानको मर्मत पसल	१०००	५०००	
९	**मोवाइल, टेलिफोन, घडी, रेडियो बिक्री पसल**	**२०००**	**१०००**	
क	मोवाइल, टेलिफोन, घडी, रेडियो मर्मत पसल	१०००	५००	
१०	**फेन्सी पसल**	**३०००**	**१५००**	
११	**डिलर व्यवसाय**	**५०००**	**३०००**	
१२	**अस्पताल, क्लिनिक, औषधी पसल, आयुर्वेदिक पसल**	**५०००**	**३०००**	
१३	**फार्मेसी पसल**	**५०००**	**३०००**	
१४	**आर्ट व्यवसाय**	**२०००**	**१०००**	
१५	**फोटो स्टुडियो**	**२०००**	**१०००**	
१६	**भाँडा पसल**	**२०००**	**१०००**	
१७	**गिफ्ट तथा कस्मेटिक पसल**	**२०००**	**१०००**	
१८	**ग्यास सिलिण्डर बिक्रेता**	**२०००**	**१०००**	
१९	**अटो मेकानिकल तथा इन्जिनियरिङ मोटर पार्टस बिक्री तथा मर्मत पसल (ग्यारेज)**	**३०००**	**१५००**	
२०	**लेखा परीक्षण व्यवसाय**	**२०००**	**१०००**	
२१	**बैंक, फाइनान्स, वित्तीय संस्थाहरु र सहकारी**			

क	‘क’ वर्गको बैंक वा वित्तीय संस्था	१००००	५०००	
ख	‘ख’ वर्गको बैंक वा वित्तीय संस्था	८०००	४०००	
ग	‘ग’ वर्गको बैंक वा वित्तीय संस्था	६०००	३०००	
घ	‘घ’ वर्गको बैंक वा वित्तीय संस्था	२०००	१०००	
२२	**निजी विद्यालय संचालन अनुमति**	**१००००**	**५०००**	
२३	**घरेलु उद्योग व्यवसाय दर्ता शूल्क**	**२०००**	**१०००**	
२४	**परामर्श सेवा**	**२०००**	**१०००**	
२५	**किराना पसल/व्यवसाय तर्फ**			
क	किराना पसल थोक तथा खुद्रा	३०००	१५००	
ख	किराना पसल खुद्रा	२०००	१०००	
ग	किराना तथा डेरी	२०००	१०००	
घ	डेरी तथा बेकरी	२०००	१०००	
२६	**फर्निचर तथा ग्रिल उद्योग व्यवसाय**	**५०००**	**२५००**	
क	फर्निचर उद्योग	३०००	१५००	
ख	फर्निचर सोरुम	२०००	१०००	
ग	साना काठ व्यवसाय	२०००	१०००	
घ	ग्रिल र सटर व्यवसाय	३०००	१५००	
ङ	ग्रिल व्यवसाय मात्र	२०००	१०००	
२७	**कुटानी /पिसानी/ पेलानी मिल**	**१०००**	**५००**	
२८	**सानो कुटानी /पिसानी**	**१०००**	**५००**	
२९	**कृषि तथा पशुपंछी व्यवसाय तर्फ**			
क	तरकारी तथा फलफुल खेती तर्फ ५ रोपनी सम्म	१०००	५००	
ख	तरकारी तथा फलफुल खेती तर्फ ५ रोपनी भन्दा बढी	२०००	१०००	
ग	गाई भैंसी बाख्रा साना २० सम्म	१०००	५००	
घ	गाई भैंसी बाख्रा साना २० भन्दा माथि	२०००	१०००	
ङ	पोल्टी फर्म	२०००	१०००	
च	फ्रेस हाउस	२०००	१०००	
छ	तरकारी तथा फलफुल पसल	२०००	१०००	
३०	**हार्डवयर पसल**	**५०००**	**२५००**	
३१	**पुस्तक, स्टेसनरी तथा खेलकुद सामाग्री बिक्री**	**२०००**	**१०००**	
३२	**इन्टरनेट, टिभी, केवल, एफ.एम, रेडियो प्रसारण**	**१००००**	**५०००**	
३३	**निर्माण व्यवसायी**			
क	‘क’ वर्ग			
ख	‘ख’ वर्ग			
ग	‘ग’ वर्ग			
घ	‘घ’ वर्ग	२५०००	३०००	
३४	**मदिरा बिक्री पसल**	**५०००**	**२५००**	

३५	**कवाडी व्यवसायी**	**३०००**	**१५००**	
३६	**भेटेरिनरी सेवा**	**२०००**	**१०००**	
३७	**जलविद्युत सर्भेक्षण अनुमति प्रति वर्ष**			
	५ मे.वा. सम्म	५००००		
	५ मे.वा. माथि प्रति मे.वा.	१२०००		
३८	**लघु जलविद्युत संचालन अनुमति**	**५००००**		**सामुदायिक लाई निशूल्क**
३९	**विमा कम्पनी**	**५०००**	**३०००**	
४०	**पानी व्यवसाय**	**१००००**	**५०००**	
४१	**जडीबुटी पसल**	**२०००**	**१०००**	
४२	**घुमन्ते व्यापारी**	**५००**		
४३	**खानेपानी मुहान दर्ता शूल्क**	**५००**	**३००**	

नोटः

क. माथि उल्लिखित बाहेक छुट हुन गएका व्यवसायलाई व्यवसायको प्रकृति हेरि उल्लेखित विषयसंग मेल खाने किसिमको दरमा रु. १०० देखि माथि लिन सकिनेछ।

ख. नवीकरण गर्दा पहिलो तिन महिना जरिवाना लाग्ने छैन, दोस्रो त्रैमासिकमा १० प्रतिशत, तस्रो त्रैमासिकमा १५ प्रतिशत, चौथो त्रैमासिकमा २० प्रतिशत जरिवाना रकम लाग्ने छ। एक वर्ष देखि माथिको हकमा ५० प्रतिशत जरिवाना लाग्ने छ।

अनुसूची ४
(दफा ५ सँग सम्बन्धित)
गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र लगाउन सक्ने जडिबुटी, कवाडी र जिवजन्तुको करको दर

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र उत्पादन भई निकासी हुने देहायका माल बस्तुमा निम्नबमोजिमको न्यूनतम र अधिकतम करको दर / सिमा भित्र रहि कर लगाई असुल गरिनेछ।

क्र.सं.	माल बस्तुको नाम	इकाई	अधिकतम रु.
१	उन	प्रति के.जि.	२
२	खोटो	प्रति के.जि.	२
३	खर, बाबियो, निगालो, पराल, लोक्ता	प्रति ट्याक्टर	२
४	पुराना कागज, पत्र पत्रिका अन्य कवाडी सामान	प्रति के.जि.	१
५	सतुवा	प्रति के.जि.	१००
५	यार्सागुम्बा	प्रति के.जि.	१०००
६	चिराइतो	प्रति के.जि.	५
७	अन्य जडिबुटी	प्रति के.जि.	५
८	भेडा, बाख्रा, च्याङ्ग्रा	प्रति गोटा	१०
९	गाई, भैंसी, गोरू	प्रति गोटा	२०

अनुसूची ५
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची ६
(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

विज्ञापन कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची ७
(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

मनोरन्जन कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिक हुनेछ ।

अनुसूची ८
(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

बहाल विटौरी शूल्क / कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची ९
(दफा १० सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन पार्किङ शूल्क गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची १०
(दफा ११ सँग सम्बन्धित)

ट्रेकिङ, कोयोकिङ, वञ्जी जम्पिङ, जीप फ्लाएर र ऱ्याफ्टिङ शूल्क गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची ११
(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र विभिन्न किसिमका सिफारिस, भू- सेवा शूल्क, फोहोरमैला व्यवस्थापन शूल्क र जलस्रोत उपयोग शूल्क वापत देहायबमोजिम शूल्क लगाउन सक्नेछ । सेवाको प्रकृति अनुसार सेवा लिने र शूल्क बुझाउने प्रकृया तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

क्र.स	विवरण	सेवा शूल्क
१	सिफारीस दस्तुर	रु. २००
२	नागरिकता प्रतिलिपी सिफारिस	रु.५००
३	पञ्जिकरण दस्तुर (३५ दिन पछाडी मात्र लाग्ने)	रु. २००
४	पञ्जिकरण प्रतिलिपी दस्तुर	रु. ५००

५	नाता प्रमाणित (नेपालीमा)	रु. २५०
६	नाता प्रमाणित (अङ्ग्रेजीमा)	रु. ५००
७	**सम्पत्ति मूल्याङ्कन**	
	जम्मा सम्पती मुल्याङ्कनको	०.२०%
८	**सम्पति श्रोत प्रमाणित (नेपालीमा)**	
	जम्मा सम्पतिको	०.१०%
९	**सम्पति श्रोत प्रमाणित (अंग्रेजीमा)**	
	जम्मा सम्पतिको	०.२०%
१०	**आय श्रोत प्रमाणित शूल्क (नेपालीमा)**	
	जम्मा सम्पतिको	०.१०%
११	**आय श्रोत प्रमाणित शूल्क (अंग्रेजीमा)**	
	जम्मा सम्पतिको	०.२०%
१२	अंगिकृत नागरिकताको सिफारिस	रु. १०००
१३	बैदेशिक रोजगारीका लागि सिफारिस	
क	खाडी मुलुक	निःशूल्क
ख	अन्य मुलुक	रु.१०००
१४	चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस	रु. ३००
१५	**सरुवा सहमति दस्तुर (कर्मचारी/शिक्षक)**	
क	चौथो तह	रु. १०००
ख	पाँचौ तह	रु. २०००
ग	छैटौ तह भन्दा माथि	रु. ३०००
१६	**भू- उपयोग बर्गीकरण सिफारिस**	
क	२० कित्ता सम्मको	रु.५००
ख	२० कित्ता भन्दा माथि	रु.८००
१७	वडा मुचुल्का, रोहवर तथा अन्य कागजात प्रमाणित वापत	रु. ५००

नोटः *उपचार सहुलियत सिफारिस, अपाङ्ग असक्त सिफारिस, योजना सम्बन्धि सिफारिस, राहात सिफारिस, कृषि अनुदान सिफारिस, विपद् राहात सिफारिस, छात्रावृत्ति सिफारिस आदि सेवामा सिफारिस दस्तुर लाग्ने छैन। माथि अनुसूची- ११ मा उल्लिखित भए देखि बाहेक छुट हुन गएका सेवाको प्रकृति हेरी उल्लिखित विषय संग मेल खाने किसिमको दरमा सेवा शूल्क तथा प्रमाणित दस्तुर लिनु पर्दछ ।*

अनुसूची १२
(दफा १३ सँग सम्वन्धित)

धवलागिरी प्रवेश गर्ने पर्यटक कर देहायबमोजिम लागइनेछ :-

विदेशी पर्यटकका लागि प्रतिव्यक्ति रु. ५००/-

अन्य पर्यटन शूल्क / कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

अनुसूची १३
(दफा १४ सँग सम्बन्धित)
प्राकृतिक स्रोत शूल्क, दस्तुरको दर

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सार्वजनिक वा निजी जग्गामा रहेको रोडा, गेग्रान, स्लेट, गिटी ढुङ्गा, चट्टान ढुङ्गा, कटिङ ढुङ्गा, चिप्स, इट्टा बनाउने माटो, अन्य साधारण माटो, बालुवा, चुनढुङ्गा, नदी तथा खोलाले बगाएर ल्याएको काठ, कुकाठ, दाउरा र जराजुरी जस्ता दहत्तर-बहत्तर र खानीजन्य तथा नदीजन्य पदार्थमा देहाय बमोजिमको बिक्री तथा निकासी शूल्क लगाई असूल उपर गरिनेछ।

सि.नं.	शीर्षक	इकाई	दर रु.	कैफियत
१	रोडा गेग्रान	प्रति क्युफिट	९	
२	स्लेट ढुङ्गा	प्रति क्युफिट	९	
३	गिटी ढुङ्गा	प्रति क्युफिट	९	
४	चट्टान ढुङ्गा	प्रति क्युफिट	९	
५	कटिङ ढुङ्गा	प्रति क्युफिट	९	
६	बालुवा	प्रति क्युफिट	९	
७	ढुङ्गा खानी दर्ता शूल्क		२००००	
८	ढुङ्गा खानी नवीकरण शूल्क		५००००	

नोटः

- **क.** *दहत्तर, बहत्तर भन्नाले नदी खोल्सा खोल्सी वन क्षेत्र वा सार्वजनिक वा निजी जग्गा बाट उत्खन्नन वा संकलन गरिने बहुमुल्य पत्थर, ऐतिहासिक र साँस्कृतिक महत्वका शालिग्राम, शिला र अति मुल्यवान बस्तु बाहेकका नदीले बगाई ल्याएको वा थिग्रिएको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, चट्टान, काठ, दाउरा आदि नदी जन्य तथा खनिज जन्य प्राकृतिक स्रोतलाई सम्झिन पर्छ ।*
- **ख.** *ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा क्रसर व्यवसायहरु विधिपुर्वक दर्ता र नवीकरण गरि अनिवार्य रुपमा मूक मा समेत दर्ता भई कारोवार .अ. गरेको हुनु पर्दछ। विभिन्न आयोजनाका नाममा खोलिएका उद्योग व्यवसायिले सम्बन्धित आयोजनामा बाहेक अन्यत्रबिक्री वितरण गर्न पाउने छैन।*

अनुसूची १४
(दफा १५ सँग सम्बन्धित)
दण्ड जरिवाना शूल्क

गाउँपालिका भित्र बस्तीक्षेत्र सार्वजनिक स्थल नदीजन्य तथा खानीजन्य पदार्थ आदिमा प्रचलित कानून विपरित अनुचित कार्य भएको अवस्था, गैह्र कानूनीरुपमा उत्खनन तथा निकासी कार्यका लागि प्रयोग भएका मेसिन, औजार र ढुवानी साधनमा देहाय बमोजिमको दण्ड जरिवाना शूल्क लाग्ने छ।

क्र.सं.	ढुङ्गा गिट्टी लगाएत अन्य नदीजन्य पदार्थको अवैध उत्खनन, चोरि निकासी	पहिलो पटकमा लाग्ने जरिवाना	कैफियत
१	टिपर	३००००	पटकेमा दोब्बर जरिवाना लगाइनेछ।
२	ट्र्याक्टर	१००००	
३	स्काभेटर	६००००	

४	जे.सि.भि.	३००००	

अनुसूची १५
(दफा १६ सँग सम्बन्धित)

धवलागिरी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि वडाहरुमा मेला महोत्सव सञ्चालन गरेवापत देहाय बमोजिम कर लगाइनेछ।

क. एक दिन देखि पाँच दिनसम्म सहमति लिइ मेला महोत्सब चलाइएकोमा रु२० .,०००-/

नोटः- अनुमति भन्दा अघि वा पछी तोकिएको भन्दा बढी अवधी मेला महोत्सव सञ्चालन गरेको पाईए दैनिक दश हजारका दरले जरिवाना लागइने छ ।